

Høringsuttalelse om skjenketider:

På tide å ta servering og overnatting på alvor

Vi viser til kommende sak om skjenketider i Kristiansand som skal behandles i april.

Næringsforeningen i Kristiansandsregionen har 1200 medlemsbedrifter, blant annet de fleste aktører innenfor opplevelse, restaurant og overnatting. Vi vil med dette gi tydelig beskjed om at kommunen bør si ja til forslaget om en prøveordning med skjenk til kl 0300 og utdype hvorfor. Saken kommer opp etter initiativ fra ordfører, noe vi berømmer.

Vi vil i dette notatet bruke begrepene kvelds- og nattøkonomi, som viser til henholdsvis perioden fra butikkene stenger til midnatt og fra midnatt til 0600, der det er forskjellige tilbud og behov i hver av disse periodene. Tilbudene omfatter både kommersielle og ikke-kommersielle aktivitet som kultur, sport, handel med mer.

Helt overordnet må denne saken ses inn i at folk i økende grad søker opplevelser. Med endringer i befolkningssammensetning, vil antagelig opplevelser bare bli enda viktige.

Vi har primært to grunner til vårt standpunkt:

- 1) Utvidet skjenketid gir andre økonomiske forutsetninger for at nye tilbud kan etableres og ha livets rett. Dette inkluderer steder som nattklubber og steder som tilbyr scenekunst (inkl. konserter, standup med mer). Vi savner en grunnleggende forståelse for hvordan denne økonomien fungerer og hvilke rammevilkår som må være til stede for å utvikle byens kvaliteter på dette feltet.
- 2) Kristiansand er Agders regionhovedstad og har mål om å styrke sin posisjon som helårsdestinasjon. De urbane kvalitetene byen har å tilby, er vesentlige for den opplevelsen som både kommunens innbyggere og besøkende søker. Da må næringslivet i indre by kunne ha samme forutsetninger for å drive, som man har i andre kommuner langs Agderkysten og ikke minst i andre store byer. I forslaget om en forsøksordning, ber ikke bransjen om noe frislipp, men en test som kan senere kan åpne for de effektene vi her etterlyser: en mer attraktiv by og styrke de urbane kvaliteter. Forsøksordningen kan derfor avgrenses til nattklubber, puber og lignende eller forsøkes i indre del av byen, hvis man ikke ønsker å prøve i hele kommunen.

For Næringsforeningen hører denne saken inn i et større bilde der vi etterlyser en debatt om hva som gir en mer attraktiv by og hva som fremmer byens urbane kvaliteter. For noen er det fremmed å skulle oppholde seg ute til langt på natt, og man vil kanskje av refleks tenke at dette ikke er noe som fremmer attraksjon. Men å fremme byens kvaliteter, handler om å skape møteplasser og rom for mennesker som ikke tenker som en selv. Det er selve kjernen i urbanitet, der byen er en verden av fremmede. Er målet å

skape en slik by, fordi vi tror det er avgjørende i et større bilde av å fremme attraktivitet, så må vi også ha rammevilkårene på plass for nattøkonomien. Det begynner med en grunnleggende respekt og forståelse for den verdiskapingen byen har etter at butikkene stenger.

De tre dimensjonene for attraktivitet til et sted har Telemarksforskning oppsummert i tre typer: Bosteds-, besøks- og næringsattraktivitet. Byutvikling er sentral for de to første, og premisset for dette er rammevilkårene for den tredje. Saken om skjenkebevilling hører hjemme i disse rammevilkårene, uansett hvilke følelser man selv har for tidspunktet alkoholen konsumeres eller om den burde vært konsumert i det hele tatt. Det er dette som er varen disse virksomhetene kan selge for å kunne tilby nye tilbud som øker byens attraktivitet.

Vi er selvsagt enige i at alkohol har sine skyggesider. Husk bare på at i Norge konsumeres det aller meste av alkohol i folks hjem, ikke i byen, slik at alkoholrelaterte problemer handler mer om levekårsutfordringer enn en time om natten.

Noen andre poeng vi savner refleksjon omkring:

- Stenger du byen tidlig, er det større sjanse for at folk tar festen med seg hjem. Vi vet fra nyhetsoppslag at politiet har begrenset kapasitet til å hjelpe publikum i de tilfellene.
- Bransjen har et eget ansvar om å ikke servere til dem som har fått for mye. Her må de tåle kontroller. Det er vår oppfattelse at aktørene har gjort mye for å stramme inn og være seriøse verter; mye har skjedd i bransjen siden forrige gang det var lov å skjenke til 0300.
- Det er ikke alle serveringsteder som vil benytte muligheten til å skjenke til kl. 0300. For de fleste restauranter er det uaktuelt.
- Det er mulig å se for seg en avgrensning i prøveperioden, der utvidet skjenketid er i et bestemt område eller kun for nattklubber, puber og lignende. Her kreves det dialog med bransjen.

Hvor ble høringen av?

Vi føler det er symptomatisk for den manglende viljen til å ta denne bransjen på alvor, at kommunen ikke har gjennomført en skikkelig høringsrunde blant aktørene. Etter at initiativet om en forsøksperiode ble foreslått, har det ikke vært noen respons fra kommunen. Det er kun via omveier vi har fått en kort frist til å mene noe, men med tilføyelsen: Det er for sent til å komme med i saken.

En slik saksbehandling ville aldri andre deler av næringslivet funnet seg i. Forsøk å håndtere vesentlige rammevilkår for eiendomsbransjen på denne måten.

Når man utsetter denne delen av næringslivet for slik behandling, kan det vitne om en grunnleggende manglende respekt for den verdiskapingen de representerer. I følge agdertall.no er fire prosent av arbeidsstokken i Kristiansand knyttet til servering og overnatting, når også offentlige ansatte er regnet med.

Vi håper det beror på en feil og at også denne delen av næringslivet – der mange studenter har en viktig jobb for å kunne studere i landsdelen, der unge får sin første jobb, en bransje som aksepterer folk som ikke er helt A4 – skal oppleve samme respekt for verdiskapingen de representerer som alt annet næringsliv. Og nettopp de ansatte selv ønsker en slik forsøksordning velkommen. Det gir de flere timer på jobb. I et land med utbredt vorspiel-kultur, er det i realiteten få timer på jobb å kjempe om før stedet må stenge igjen.

Ved siden av tilgang på kompetente ansatte, er stabile rammevilkår det viktigste i god næringspolitikk. Nå er tiden for å ta på alvor rammevilkårene i denne bransjen. Som nevnt inngår dette i den større fortellingen som i dag mangler helt i Kristiansand: Hva skaper en attraktiv by? Hvor er byen om 10 år?

For utfyllende kommentarer, kontakt næringspolitisk leder Roar Vigeland Osmundsen, roar@nikr.no, 412 44 323.

Kristiansand 5. april 2024

Trond M. Backer
Adm dir

Roar Vigeland Osmundsen
Næringspolitisk leder